

Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Νέες τεχνολογίες

*Το παρόν αποτελεί μετάφραση τμήματος του [ενημερωτικού φυλλαδίου](#) του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από την ομάδα της Homo Digitalis.

Ηλεκτρονική αλληλογραφία (E-mail)

Copland κατά Ηνωμένου Βασιλείου

3 Απριλίου 2007 (απόφαση)

Η αιτούσα εργαζόταν στο Κολέγιο Carmarthenshire, ένα θεσμικό όργανο, το οποίο διοικούνταν από το Κράτος. Το 1995 έγινε η προσωπική βοηθός του Διευθυντή του Κολεγίου και έπρεπε να συνεργάζεται στενά με το νεοπροσληφθέντα Αναπληρωτή Διευθυντή. Ενώπιον του Δικαστηρίου, διαμαρτυρήθηκε ότι, κατά την απασχόλησή της στο Κολέγιο, το τηλέφωνο, η ηλεκτρονική της αλληλογραφία και η χρήση του Διαδικτύου από αυτήν ελεγχόταν κατόπιν εντολών του Αναπληρωτή Διευθυντή.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρχε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Υπενθύμισε ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του, οι τηλεφωνικές κλήσεις από επαγγελματικούς χώρους καλύπτονται προφανώς από τις έννοιες της «προσωπικής ζωής» και της «επικοινωνίας». Λογική συνέπεια αυτού ήταν και η παρόμοια προστασία της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, η οποία αποστέλλοταν από το χώρο εργασίας, καθώς και πληροφορίες που προέκυπταν από την παρακολούθηση της προσωπικής χρήσης του Διαδικτύου. Σε ό,τι αφορούσε την αιτούσα, δεν είχε λάβει καμία προειδοποίηση ότι οι κλήσεις της θα παρακολουθούνταν και συνεπώς είχε μία εύλογη προσδοκία ότι οι κλήσεις που γίνονταν από το τηλέφωνο της εργασίας της είχαν έναν ιδιωτικό χαρακτήρα. Την ίδια προσδοκία είχε και για την ηλεκτρονική της αλληλογραφία και τη χρήση του Διαδικτύου. Το Δικαστήριο επίσης σημείωσε ότι το γεγονός ότι τα δεδομένα μπορεί να είχαν συλλεχθεί νόμιμα από το Κολέγιο, με τη μορφή τηλεφωνικών λογαριασμών, δε συνεπαγόταν τη μη ύπαρξη επέμβασης. Επίσης, δεν ήταν σχετικό το γεγονός ότι τα δεδομένα δεν είχαν δημοσιευτεί σε τρίτους ή χρησιμοποιηθεί εναντίον της αιτούσας σε πειθαρχική ή άλλη διαδικασία.

Το Δικαστήριο συνεπώς έκρινε ότι η συλλογή και αποθήκευση προσωπικών πληροφοριών, οι οποίες σχετίζονταν με τη χρήση του τηλεφώνου, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και του Διαδικτύου από την αιτούσα, χωρίς η τελευταία να το γνωρίζει, συνεπαγόταν επέμβαση στο δικαίωμά της στο σεβασμό της προσωπικής ζωής και των επικοινωνιών της. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, το Δικαστήριο άφησε μεν ανοιχτό το ερώτημα αν ο έλεγχος της χρήσης του τηλεφώνου, της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και του Διαδικτύου από έναν εργαζόμενο στο χώρο εργασίας του μπορεί να θεωρηθεί «απαραίτητος σε μία δημοκρατική κοινωνία» σε συγκεκριμένες περιπτώσεις για την εκπλήρωση ενός νόμιμου σκοπού, κατέληξε δε, ότι, υπό την απουσία εθνικής νομοθεσίας, η οποία να ρυθμίζει τον έλεγχο, κατά τον κρίσιμο χρόνο της υπόθεσης, η επέμβαση δεν ήταν «σύμφωνη με το νόμο». Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη του την απόφασή του σχετικά με το άρθρο 8 της Σύμβασης, το Δικαστήριο δεν έκρινε αναγκαίο να εξετάσει την καταγγελία της αιτούσας σχετικά με το άρθρο 13 (δικαίωμα στη δικαστική προσφυγή) της ΕΣΔΑ.

Muscio κατά Ιταλίας

13 Νοεμβρίου 2007 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στον πρόεδρο μίας οργάνωσης Καθολικών γονιών, ο οποίος είχε λάβει αυθαίρετα ηλεκτρονικά μηνύματα (ανεπιθύμητα) χυδαίας φύσης. Έχοντας υποβάλλει μήνυση κατά αγνώστου ή αγνώστων, αμφισβήτησε την απόφαση να μη ληφθεί καμία περαιτέρω ενέργεια σχετικά με την καταγγελία του.

Το Δικαστήριο έκρινε την προσφυγή του αιτούντα για παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ απαράδεκτη ως προδήλως αβάσιμη. Θεώρησε ότι η λήψη ανεπιθύμητων μηνυμάτων συνεπαγόταν επέμβαση στο δικαίωμα στο σεβασμό της προσωπικής ζωής. Παρόλαυτα, από τη στιγμή που συνδέονταν στο Διαδίκτυο, οι χρήστες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν απολάμβαναν αποτελεσματική προστασία της προσωπικής και οικογενειακής τους ζωής και εξέθεταν τους εαυτούς τους στον κίνδυνο να λαμβάνουν ανεπιθύμητα μηνύματα. Στο πλαίσιο αυτό, οι νομικές ενέργειες που έγιναν από τον αιτούντα δεν είχαν καμία πιθανότητα να ευδοκιμήσουν, καθώς **οι εθνικές αρχές και οι πάροχοι των υπηρεσιών διαδικτύου αντιμετώπιζαν αντικειμενικές δυσκολίες στην προσπάθεια περιορισμού των ανεπιθύμητων μηνυμάτων. Το Δικαστήριο συνεπώς δεν μπορούσε να απαιτήσει από το Κράτος να καταβάλλει πρόσθετες προσπάθειες για να εκπληρώσει τις θετικές του υποχρεώσεις υπό το άρθρο 8 της Σύμβασης.**

Benediktsdóttir κατά Ισλανδίας

16 Ιουνίου 2009 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Η αιτούσα κατήγγειλε ότι, μην παρέχοντας επαρκή προστασία κατά της παράνομης δημοσίευσης των ιδιωτικών της ηλεκτρονικών μηνυμάτων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η Ισλανδία δεν είχε προασπίσει τα δικαιώματά της που κατοχυρώνονταν στο άρθρο 8 (δικαίωμα στο σεβασμό της προσωπικής ζωής και επικοινωνίας). Ισχυρίστηκε ότι ένα άγνωστο τρίτο μέρος είχε υποκλέψει τα εν λόγω μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εν αγνοία της και χωρίς τη συγκατάθεσή της, από ένα διακομιστή, ο οποίος ανήκε προηγουμένως στον πρώην εργοδότη της, ο οποίος είχε χρεοκοπήσει. Οι επικοινωνίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αφορούσαν κυρίως άμεσες παραθέσεις ή παραφράσεις ηλεκτρονικών μηνυμάτων μεταξύ της αιτούσας και ενός πρώην συναδέλφου ενός διευθύνοντος συμβούλου μίας πολυεθνικής εταιρείας και την επιθυμία του να βρει ένα δικηγόρο για να τον βοηθήσει να παραδώσει στην αστυνομία υλικό, το οποίο είχε στην κατοχή του και το οποίο ισχυριζόταν ότι ήταν ενοχοποιητικό για τους ηγέτες της εν λόγω πολυεθνικής εταιρείας, καθώς και να τον εκπροσωπήσει στο δικαστήριο σε πιθανή μελλοντική δίκη. Κατά εκείνη τη χρονική περίοδο λάμβανε χώρα στην Ισλανδία ένας δημόσιος διάλογος σχετικά με ισχυρισμούς ότι εξέχουσες μορφές είχαν ασκήσει υπερβολική επιρροή στις πιο ενδελεχείς ποινικές έρευνες που είχαν διεξαχθεί ποτέ στη χώρα.

Το Δικαστήριο **απέρριψε την αίτηση ως απαράδεκτη λόγω αβασιμότητας.** Έκρινε ότι δεν υπήρχε τίποτα που να μπορούσε να υποδηλώσει ότι οι Ισλανδικές αρχές είχαν παραβεί τη διακριτική τους ευχέρεια και δεν είχαν σταθμίσει ορθά την ελευθερία έκφρασης της εφημερίδας και το δικαίωμα της αιτούσας στο σεβασμό της προσωπικής της ζωής και επικοινωνίας υπό το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ.

Helander κατά Φινλανδίας

10 Σεπτεμβρίου 2013 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε μία καταγγελία ενός φυλακισμένου ότι οι αρχές κράτησης είχαν αρνηθεί να του προωθήσουν νομική αλληλογραφία, η οποία είχε αποσταλεί στην επίσημη ηλεκτρονική διεύθυνση του καταστήματος κράτησης από το δικηγόρο του.

Το Δικαστήριο **απέρριψε την αίτηση ως απαράδεκτη λόγω πρόδηλης αβασιμότητας**. Ο δικηγόρος του αιτούντα είχε πληροφορηθεί άμεσα ότι το ηλεκτρονικό του μήνυμα δε θα κοινοποιούνταν στον πελάτη του και ότι δικηγόρος και πελάτης μπορούσαν ανά πάσα στιγμή να επικοινωνήσουν γρήγορα μέσω τηλεφώνου, γράμματος ή επίσκεψης. **Το Δικαστήριο επίσης αναγνώρισε ότι, σύμφωνα με τη φινλανδική νομοθεσία, το απόρρητο μεταξύ δικηγόρου και πελάτη δε θα μπορούσε να διασφαλιστεί σε επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και συνεπώς οι αρχές κράτησης είχαν έναν ειλικρινή λόγο να μην προωθήσουν το μήνυμα.**

Sérvulo & Associados - Sociedade de Advogados, RL κατά Πορτογαλίας

3 Σεπτεμβρίου 2015

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην έρευνα των γραφείων μίας δικηγορικής εταιρείας και την κατάσχεση αρχείων υπολογιστών και ηλεκτρονικών μηνυμάτων, κατά τη διάρκεια μίας έρευνας για διαφθορά, απόκτηση απαγορευμένων στοιχείων και ξέπλυμα χρήματος σχετικά με την αγορά από την πορτογαλική κυβέρνηση δύο υποβρυχίων από μία γερμανική κοινοπραξία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 (δικαίωμα στο σεβασμό της προσωπικής ζωής και επικοινωνίας) της ΕΣΔΑ**. Έκρινε ότι, παρά την έκταση των ενταλμάτων έρευνας και κατάσχεσης, τα προστατευτικά μέτρα, τα οποία διέθεταν οι αιτούντες κατά της κατάχρησης, αυθαιρεσίας και παραβίασης του δικηγορικού επαγγελματικού απορρήτου ήταν επαρκή. Συνεπώς, οι ενέργειες έρευνας και κατάσχεσης δεν ισοδυναμούσαν με επέμβαση δυσανάλογη με τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό. Το Δικαστήριο παρατήρησε ότι, αφότου είδε τα αρχεία υπολογιστών και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τα οποία είχαν κατασχεθεί, ο ερευνητής από το Κεντρικό Δικαστήριο Ποινικών Ερευνών, διέταξε τη διαγραφή 850 εγγραφών, τις οποίες θεώρησε ιδιωτικές, καλυπτόμενες από επαγγελματικό απόρρητο ή ως μη άμεσα σχετιζόμενες με την υπόθεση. **Το Δικαστήριο θεώρησε ότι δεν υπήρχε κανένας λόγος να αμφισβητήσει την αξιολόγηση που είχε γίνει από το Δικαστή, ο οποίος είχε επέμβει ώστε να εκτιμήσει τη νομιμότητα της επιχείρησης έρευνας και κατάσχεσης και ιδίως να προστατεύσει το δικηγορικό επαγγελματικό απόρρητο**. Επίσης, σχετικά με την ένσταση των αιτούντων ότι τα αρχεία των υπολογιστών που είχαν κατασχεθεί δεν είχαν επιστραφεί σε αυτούς, το Δικαστήριο σημείωσε ότι τα πρωτότυπα είχαν επιστραφεί και **δεν υπήρχε καμία υποχρέωση να επιστραφούν τα αντίγραφα, τα οποία μπορούσαν να παρακρατηθούν καθ'όλη την περίοδο έρευνας για τα εν λόγω εγκλήματα**.

Perrin κατά Ηνωμένου Βασιλείου

18 Οκτωβρίου 2005 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Η υπόθεση αφορούσε στην καταδίκη σε 30 χρόνια κάθειρξη ενός Γάλλου υπηκόου, ο οποίος ζούσε στο Ηνωμένο Βασίλειο και διαχειριζόταν μία διαδικτυακή εταιρεία με σεξουαλικό περιεχόμενο με έδρα στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, για τη δημοσίευση χυδαίων άρθρων στο Διαδίκτυο.

Το Δικαστήριο **απέρριψε την προσφυγή για παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία της έκφρασης) της ΕΣΔΑ ως απαράδεκτη (προδήλως αβάσιμη). Η ποινική καταδίκη ήταν απαραίτητη σε μία δημοκρατική κοινωνία για την προστασία των χρηστών ηθών ή/και των δικαιωμάτων τρίτων και η ποινή δεν ήταν δυσανάλογη.**

Paeffgen GmbH κατά Γερμανίας

18 Σεπτεμβρίου 2007 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Η υπόθεση αφορούσε σε δίωξη κατά της αιτούσας εταιρείας, η οποία ασχολούνταν με το ηλεκτρονικό εμπόριο, από άλλες εταιρείες και ιδιώτες, οι οποίοι ισχυρίζονταν ότι η εγγραφή και η χρήση συγκεκριμένων domains (ονομάτων ιστοσελίδων) παραβίαζαν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τους ή/και τα δικαιώματά τους στην εταιρική τους επωνυμία.

Το Δικαστήριο έκρινε την καταγγελία της αιτούσας για παραβίαση του άρθρου 1 (προστασία της ιδιοκτησίας) του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ **απαράδεκτη ως προδήλως αβάσιμη.** Έκρινε ότι οι δικαστικές αποφάσεις που απαιτούσαν από την αιτούσα εταιρεία να ακυρώσει τα εν λόγω domains είχαν εκδοθεί κατόπιν ορθής στάθμισης της προστασίας της ιδιοκτησίας και του γενικού συμφέροντος (π.χ. να αποτρέψουν την εταιρεία από το να συνεχίσει να παραβιάζει τα πνευματικά δικαιώματα τρίτων μερών).

K.U. κατά Φινλανδίας (αριθμός αίτησης 2872/02)

2 Δεκεμβρίου 2008

Η υπόθεση αυτή αφορούσε σε μία διαφήμιση σεξουαλικής φύσης σχετικά με ένα 12χρονο αγόρι σε μία ιστοσελίδα για διαδικτυακά ραντεβού. Σύμφωνα με την ισχύουσα φινλανδική νομοθεσία κατά τον κρίσιμο χρόνο¹, η αστυνομία και τα δικαστήρια δεν μπορούσαν να ζητήσουν από τον πάροχο του Διαδικτύου να ταυτοποιήσει το πρόσωπο που είχε δημοσιεύσει τη διαφήμιση. Συγκεκριμένα, ο πάροχος του Διαδικτύου αρνήθηκε να ταυτοποιήσει τον υπεύθυνο, ισχυριζόμενος ότι κάτι τέτοιο αποτελούσε παραβίαση του απορρήτου.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρχε παραβίαση του άρθρου 8 (δικαίωμα στο σεβασμό της προσωπικής και οικογενειακής ζωής) της ΕΣΔΑ.** Θεώρησε ότι η δημοσίευση της διαφήμισης ήταν **ποινικά κολάσιμη πράξη, η οποία καθιστούσε έναν ανήλικο στόχο για παιδεραστές.** Η νομοθεσία θα έπρεπε να παρέχει ένα πλαίσιο το οποίο θα συμβιβάζει το απόρρητο των υπηρεσιών διαδικτύου με την αποτροπή αναταραχών ή εγκλημάτων και την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών τρίτων – ιδίως παιδιών και άλλων ευάλωτων ατόμων.

---

¹ Ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο είχε εισαχθεί κατά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπό το Νόμο για την Άσκηση της Ελευθερίας της Έκφρασης στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Times Newspapers Ltd κατά Ηνωμένου Βασιλείου (αριθμός 1 και 2)

10 Μαρτίου 2009

Η αιτούσα εταιρεία, ιδιοκτήτρια και εκδότρια της εφημερίδας *The Times*, ισχυρίστηκε ότι η νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, σύμφωνα με την οποία ένας νέος λόγος κίνησης της διαδικασίας για δυσφήμιση προκύπτει κάθε φορά που κάποιος αποκτά πρόσβαση σε δυσφημιστικό υλικό στο Διαδίκτυο («κανόνας για τη δημοσίευση στο Διαδίκτυο»), αποτελούσε μία μη δικαιολογημένη και δυσανάλογη απαγόρευση στο δικαίωμά της στην ελευθερία της έκφρασης. Το Δεκέμβριο του 1999 η αιτούσα εφημερίδα δημοσίευσε δύο άρθρα τα οποία πιθανώς ήταν δυσφημιστικά για έναν ιδιώτη. Και τα δύο άρθρα είχαν δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα των *Times* την ίδια ημέρα κατά την οποία δημοσιεύτηκαν στην έντυπη έκδοση της εφημερίδας. Κατά τη διαδικασία περί δυσφήμισης κατά της αιτούσας εφημερίδας, απαιτούνταν να προστεθεί και στα δύο άρθρα μία ειδοποίηση στο διαδικτυακό αρχείο, η οποία να ανακοινώνει ότι υπόκεινταν σε διαδικασία για δυσφήμιση και δεν επρόκειτο να αναπαραχθούν ή να γίνει αναφορά σε αυτά χωρίς να ενημερωθεί το νομικό τμήμα της αιτούσας εταιρείας.

Στην απόφαση αυτή το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, δεδομένου της προσβασιμότητας και της δυνατότητας να αποθηκεύσει και να επικοινωνήσει τεράστιους όγκους πληροφοριών, το Διαδίκτυο διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο στην αύξηση της πρόσβασης του κοινού σε ειδήσεις και στη διευκόλυνση της διάδοσης των πληροφοριών εν γένει. Στην παρούσα υπόθεση, έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία της έκφρασης) της ΕΣΔΑ**. Αφού τα αρχεία τα διαχειριζόταν η ίδια η εφημερίδα και τα εθνικά δικαστήρια δεν είχαν προτείνει την ολική αφαίρεση των άρθρων, η προϋπόθεση να προστεθεί μία κατάλληλη επισήμανση στη διαδικτυακή έκδοση δεν ήταν δυσανάλογη.

Willem κατά Γαλλίας

16 Ιουλίου 2009

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην έκκληση για εμπορικό αποκλεισμό των Ισραηλινών προϊόντων από ένα δήμαρχο μέσω της ιστοσελίδας του δήμου. Κατόπιν τούτου, ο δήμαρχος είχε καταδικαστεί για πρόκληση διάκρισης.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία της έκφρασης) της ΕΣΔΑ**. Οι λόγοι που έδωσαν τα γαλλικά δικαστήρια για να δικαιολογήσουν την επέμβαση στην ελευθερία έκφρασης του αιτούντα ήταν «συναφείς και επαρκείς» με την έννοια του άρθρου 10. Επιπρόσθετα, το επιβληθέν πρόστιμο ήταν σχετικά ήπιο και ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Renaud κατά Γαλλίας

25 Φεβρουαρίου 2010

Ο αιτών κατήγγειλε την καταδίκη του για δυσφήμιση και δημόσια προσβολή ενός δημάρχου στην ιστοσελίδα της οργάνωσης, στην οποία ήταν πρόεδρος και διαχειριστής της ιστοσελίδας.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία της έκφρασης) της ΕΣΔΑ**. Θεώρησε ότι η καταδίκη του αιτούντα ήταν δυσανάλογη προς το νόμιμο σκοπό της προστασίας της φήμης και των δικαιωμάτων των τρίτων.

Εκδοτική Επιτροπή του Pravoye Delo και Shtekel κατά Ουκρανίας

5 Μαΐου 2011

Η υπόθεση αυτή αφορούσε κυρίως στην έλλειψη κατάλληλων προστατευτικών μέτρων στην ουκρανική νομοθεσία για τη χρήση από τους δημοσιογράφους πληροφοριών που συνέλεξαν από το Διαδίκτυο. Συγκεκριμένα, είχε ασκηθεί δίωξη για δυσφήμιση κατά μίας τοπικής εφημερίδας και του αρχισυντάκτη της μετά τη δημοσίευση από τους τελευταίους ενός γράμματος του οποίου είχε γίνει λήψη από το Διαδίκτυο και το οποίο ισχυριζόταν ότι ανώτεροι τοπικοί αξιωματούχοι ήταν διεφθαρμένοι και είχαν εμπλακεί με τους αρχηγούς μίας οργανωμένης εγκληματικής οργάνωσης. Τα εθνικά δικαστήρια αποφάσισαν κατά των αιτούντων και τους διέταξαν να δημοσιεύσουν μία απολογία και να πληρώσουν 15.000 ουκρανικά hryvnias (περίπου 2.394 ευρώ). Τελικά, συμφωνήθηκε φιλικός διακανονισμός.

Το Δικαστήριο θεώρησε ότι η διαταγή προς τον αρχισυντάκτη να απολογηθεί δεν είχε γίνει σύμφωνα με το νόμο και συνεπώς **παραβίαζε το άρθρο 10 (ελευθερία της έκφρασης) της ΕΣΔΑ**. Έκρινε επίσης ότι υπήρχε παραβίαση του άρθρου 10 εξαιτίας της έλλειψης επαρκών προστατευτικών μέτρων για δημοσιογράφους, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν πληροφορίες που είχαν συλλέξει από το Διαδίκτυο. Συγκεκριμένα, «**έχοντας υπόψη του το ρόλο που διαδραματίζει το Διαδίκτυο στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των επαγγελματιών μέσω ενημέρωσης [...] και τη σημασία του για την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης γενικά [...], το Δικαστήριο θεώρησε ότι η απουσία ενός επαρκούς νομικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο, το οποίο να επιτρέπει στους δημοσιογράφους να χρησιμοποιούν πληροφορίες, τις οποίες έχουν συλλέξει από το Διαδίκτυο χωρίς φόβο να υποστούν κυρώσεις θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την άσκηση της ζωτικής λειτουργίας του τύπου ως 'φύλακα του κοινού'** [...]» (παράγραφος 64 της απόφασης)

Mosley κατά Ηνωμένου Βασιλείου

10 Μαΐου 2011

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στη δημοσίευση άρθρων, εικόνων και βίντεο στην εφημερίδα *News of the World* και στην ιστοσελίδα της, η οποία περιλάμβανε πληροφορίες για τις σεξουαλικές δραστηριότητες του Max Mosley. Ο αιτών κατήγγειλε την αδυναμία των αρχών να επιβάλλουν μία νομική υποχρέωση στην εφημερίδα να τον ενημερώνει εκ των προτέρων για περαιτέρω δημοσιεύσεις του υλικού, ώστε να μπορεί να ζητήσει προσωρινή προστασία.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Συγκεκριμένα έκρινε ότι η **Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου δεν απαιτούσε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να ενημερώσουν πριν τη δημοσίευση υλικού εκείνους στους οποίους αναφερόταν το υλικό**.

Ahmet Yildirim κατά Τουρκίας

18 Δεκεμβρίου 2012 (απόφαση)

Αυτή η υπόθεση αφορούσε σε μία δικαστική απόφαση, η οποία απαγόρευε την πρόσβαση στην υπηρεσία *Google Sites*, στην οποία φιλοξενούνταν ένα διαδικτυακός ιστότοπος, κατά του ιδιοκτήτη του οποίου είχε ασκηθεί ποινική δίωξη για προσβολή της μνήμης του Atatürk. Ως αποτέλεσμα της απόφασης, η πρόσβαση σε όλες τις άλλες ιστοσελίδες, οι οποίες φιλοξενούνταν από την υπηρεσία, είχε απαγορευτεί. Ο αιτών κατήγγειλε ότι δεν του ήταν δυνατό να έχει πρόσβαση στη δική του ιστοσελίδα εξαιτίας αυτού του μέτρου που είχε διαταχθεί στα πλαίσια της ποινικής δίωξης, η οποία

δεν είχε καμία σχέση με τον ίδιο ή την ιστοσελίδα του. Ισχυρίστηκε ότι το μέτρο παραβίαζε το δικαίωμά του να λαμβάνει και να μεταδίδει πληροφορίες και ιδέες.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρχε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης) της ΕΣΔΑ**, θεωρώντας ότι τα αποτελέσματα του εν λόγω μέτρου ήταν αυθαίρετα και ο δικαστικός έλεγχος της απαγόρευσης πρόσβασης ήταν ανεπαρκής για να αποτρέψει πιθανή κατάχρηση. Το Δικαστήριο δέχτηκε ότι αυτή δεν ήταν μία καθολική απαγόρευση, αλλά ένας περιορισμός στην πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Παρόλαυτα, **τα περιορισμένα αποτελέσματα του περιορισμού δε μείωναν τη σημασία του, καθώς το Διαδίκτυο είχε πλέον γίνει ένα από τα κύρια μέσα άσκησης του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης.**

Το Δικαστήριο επανέλαβε ότι ο περιορισμός στην πρόσβαση σε μία πηγή πληροφορίας ήταν σύμφωνος με τη Συνθήκη μόνο εφόσον υπήρχε ένα αυστηρό νομικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της έκτασης της απαγόρευσης, το οποίο θα παρείχε εγγύα δικαστικού ελέγχου για την αποτροπή πιθανών καταχρήσεων. Όμως, όταν το ποινικό δικαστήριο αποφάσισε να απαγορεύσει καθολικά την πρόσβαση στα *Google Sites*, είχε απλώς αναφερθεί σε μία γνωμοδότηση από τη Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών (ΤΙΒ), **χωρίς να διευκρινίζει εάν θα μπορούσε να είχε ληφθεί ένα λιγότερο επεμβατικό μέτρο**, το οποίο θα απαγόρευε την πρόσβαση μόνο στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα. Επίσης, δεν υπήρχε καμία ένδειξη ότι το ποινικό δικαστήριο είχε προσπαθήσει να σταθμίσει τα αντικρουόμενα συμφέροντα, εκτιμώντας αν ήταν απαραίτητο να απαγορεύσει καθολικά την πρόσβαση στα *Google Sites*. Σύμφωνα με το Δικαστήριο, αυτή η έλλειψη ήταν αποτέλεσμα της εθνικής νομοθεσίας, η οποία δεν προέβλεπε καμία υποχρέωση των δικαστηρίων να εξετάσουν αν δικαιολογούνταν μία γενική απαγόρευση των *Google Sites*. **Τα δικαστήρια θα έπρεπε να λάβουν υπόψη τους το γεγονός ότι ένα τέτοιο μέτρο θα καθιστούσε μεγάλες ποσότητες πληροφοριών μη προσβάσιμες, επηρεάζοντας άμεσα τα δικαιώματα των χρηστών του Διαδικτύου και έχοντας ένα σημαντικό παράπλευρο αποτέλεσμα.**

Ashley Donald και άλλοι κατά Γαλλίας

10 Ιανουαρίου 2013

Η υπόθεση αφορούσε στην καταδίκη φωτογράφων μόδας για παραβίαση πνευματικής ιδιοκτησίας μετά τη δημοσίευση στην ιστοσελίδα μίας εταιρείας μόδας, την οποία διαχειρίζονταν δύο από τους αιτούντες, φωτογραφιών οι οποίες είχαν ληφθεί από τον αιτούντα σε επιδείξεις μόδας το 2003 χωρίς την έγκριση των οίκων μόδας που αφορούσαν.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρχε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης) της Σύμβασης**. Υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη στην ευρεία διακριτική ευχέρεια των εθνικών αρχών, **η φύση και η βαρύτητα των ποινών που είχαν επιβληθεί στους αιτούντες δεν ήταν τέτοιες ώστε το Δικαστήριο να θεωρήσει ότι η εν λόγω επέμβαση ήταν δυσανάλογη με τον επιδιωκόμενο σκοπό.**

Neij και Sunde Kolmisoppi κατά Σουηδίας

19 Φεβρουαρίου 2013 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην καταγγελία δύο από των συνιδρυτών του “Pirate Bay”, μίας από τις μεγαλύτερες ιστοσελίδες παγκοσμίως για τη διανομή αρχείων πρωτοκόλλου torrent, ότι η καταδίκη τους για συμμετοχή σε εγκλήματα κατά παράβαση του Νόμου περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας είχε παραβιάσει την ελευθερία έκφρασής τους.

Το Δικαστήριο απέρριψε την υπόθεση ως απαράδεκτη λόγω πρόδηλης αβασιμότητας. Έκρινε ότι η διανομή ή η παροχή σε άλλους της δυνατότητας να μοιράζονται αρχεία αυτού του είδους στο Διαδίκτυο, ακόμη και υλικού που προστατευόταν από την πνευματική ιδιοκτησία, για την παραγωγή κέρδους, καλυπτόταν από το δικαίωμα να «λαμβάνεις και να μοιράζεσαι πληροφορίες» σύμφωνα με το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (ελευθερία έκφρασης). Όμως, θεώρησε ότι τα εθνικά δικαστήρια είχαν σταθμίσει ορθά τα αντικρουόμενα συμφέροντα, ήτοι το δικαίωμα των αιτούντων να λαμβάνουν και να μοιράζονται πληροφορίες και την αναγκαιότητα της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, κατά την καταδίκη των αιτούντων.

Akdeniz κατά Τουρκίας

11 Μαρτίου 2014 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε την **απαγόρευση πρόσβασης σε δύο ιστοσελίδες (“myspace.com” και “last.fm”)** γιατί μετέδιδαν μουσική χωρίς να σέβονται τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Ως τακτικός χρήστης των εν λόγω ιστοσελίδων, ο αιτών κατήγγειλε για το παράπλευρο αποτέλεσμα του μέτρου που λήφθηκε σύμφωνα με τη νομοθεσία περί καλλιτεχνικής και πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το Δικαστήριο απέρριψε την υπόθεση ως **απαράδεκτη λόγω έλλειψης προσωπικού εννόμου συμφέροντος**, κρίνοντας ότι το γεγονός ότι ο αιτών –όπως και οι άλλοι Τούρκοι χρήστες των εν λόγω ιστοσελίδων- είχαν έμμεσα πληγεί από το μέτρο απαγόρευσης πρόσβασης στις δύο ιστοσελίδες μουσικής, δεν αρκούσε για να τον καταστήσει «θύμα» με την έννοια του άρθρου 34 (δικαίωμα προσωπικής προσφυγής) της Συνθήκης. Σημειώνοντας ότι τα δικαιώματα των χρηστών του Διαδικτύου είναι ιδιαίτερης σημασίας, το Δικαστήριο παρόλαυτα σημείωσε ότι η πρόσβαση στις δύο ιστοσελίδες μετάδοσης μουσικής εν προκειμένω είχαν απαγορευτεί, καθώς λειτουργούσαν αντίθετα με τη νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Ως χρήστης των ιστοσελίδων αυτών, ο αιτών είχε επωφεληθεί από τις υπηρεσίες τους, και του είχε στερηθεί μόνο ένας από όλους τους πιθανούς τρόπους για να ακούσει μουσική. **Το Δικαστήριο επίσης παρατήρησε ότι ο αιτών είχε στη διάθεσή του πολλά μέσα για να έχει πρόσβαση σε ένα εύρος έργων μουσικής, χωρίς να παραβιάζεται η νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας.**

Delfi AS κατά Εσθονίας

16 Ιουνίου 2015 (Τμήμα Μείζονος Συνθέσεως)

Η υπόθεση αυτή ήταν η πρώτη στην οποία το Δικαστήριο καλούνταν να εξετάσει μία καταγγελία σχετικά με την ευθύνη για σχόλια χρηστών σε μία ειδησεογραφική διαδικτυακή πλατφόρμα. Η αιτούσα εταιρεία, η οποία διαχειριζόταν μια ειδησεογραφική πλατφόρμα για εμπορικό σκοπό, κατήγγειλε ότι είχε κριθεί υπεύθυνη από τα εθνικά δικαστήρια για τα επιθετικά σχόλια που είχαν δημοσιεύσει οι χρήστες της κάτω από ένα από τα ειδησεογραφικά της άρθρα σχετικά με μία ναυτιλιακή εταιρεία. Κατόπιν αιτήματος των δικηγόρων του ιδιοκτήτη της ναυτιλιακής εταιρείας, η αιτούσα εταιρεία αφαίρεσε τα προσβλητικά σχόλια περίπου έξι εβδομάδες μετά τη δημοσίευσή τους.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ**. Θεώρησε ότι η ευθύνη που απέδωσαν τα εσθονικά δικαστήρια στην αιτούσα εταιρεία αποτελούσαν ένα δικαιολογημένο και σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας περιορισμό στην ελευθερία έκφρασης της πλατφόρμας, καθώς **τα εν λόγω σχόλια ήταν ακραία** και είχαν δημοσιευτεί ως αντίδραση σε ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε από την αιτούσα στην **επαγγελματική της πλατφόρμα**, η οποία είχε εμπορικό σκοπό. Επίσης, **τα μέτρα που έλαβε η αιτούσα για να αφαιρέσει τα προσβλητικά σχόλια χωρίς καθυστέρηση μετά τη δημοσίευσή τους δεν ήταν επαρκή**. Τέλος, το πρόστιμο των 320 ευρώ δεν

ήταν με κανένα τρόπο υπερβολικό για την αιτούσα, η οποία ήταν διαχειρίστρια μίας από τις μεγαλύτερες ειδησεογραφικές πλατφόρμες στην Εσθονία.

Cengiz και άλλοι κατά Τουρκίας

1 Δεκεμβρίου 2015 (απόφαση)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην **καθολική απαγόρευση πρόσβασης στο Youtube**, έναν ιστότοπο ο οποίος επέτρεπε σε χρήστες να στέλνουν, να βλέπουν και να μοιράζονται βίντεο. Οι αιτούντες, οι οποίοι ήταν ενεργοί χρήστες του ιστότοπου, κατήγγειλαν παραβίαση της ελευθερίας να λαμβάνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης) της ΕΣΔΑ**. Θεώρησε ότι η επέμβαση που προερχόταν από την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης του νόμου δεν πληρούσε την προϋπόθεση της νομιμότητας υπό τη Συνθήκη και ότι οι αιτούντες δεν απολάμβαναν προστασίας σε ικανοποιητικό βαθμό. Το Δικαστήριο σημείωσε ιδίως ότι είχε απαγορευτεί η πρόσβαση στους αιτούντες, οι οποίοι ήταν όλοι τους ακαδημαϊκοί σε διαφορετικά πανεπιστήμια, στο *Youtube* για μία μεγάλη χρονική περίοδο και ότι, ως ενεργοί χρήστες, και έχοντας υπόψη τους τις περιστάσεις της υπόθεσης, μπορούσαν να ισχυριστούν νόμιμα ότι η διαταγή απαγόρευσης είχε επηρεάσει το δικαίωμά τους να λαμβάνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες. **Το Δικαστήριο επίσης παρατήρησε ότι το Youtube ήταν μία μοναδική πλατφόρμα, η οποία επέτρεπε τη μετάδοση πληροφοριών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, ειδικά σε πολιτικά και κοινωνικά θέματα, καθώς και τη διεξαγωγή δημοσιογραφικών δραστηριοτήτων από πολίτες. Το Δικαστήριο επίσης έκρινε ότι δεν υπήρχε πρόβλεψη στο νόμο, η οποία να επιτρέπει στα εθνικά δικαστήρια να διατάζουν μία γενική απαγόρευση πρόσβασης στο Διαδίκτυο, και στην προκειμένη περίπτωση στο Youtube, εξαιτίας ενός μικρού μέρους του περιεχομένου του.**

Kalda κατά Εσθονίας

19 Ιανουαρίου 2016 (απόφαση)

Η υπόθεση αυτή αφορούσε μία καταγγελία φυλακισμένου σχετικά με την άρνηση των αρχών να του παρέχουν πρόσβαση σε τρεις διαδικτυακούς ιστότοπους, οι οποίοι περιείχαν νομικές πληροφορίες, και τους οποίους διαχειρίζονταν το Κράτος και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Ο αιτών κατήγγειλε ότι η απαγόρευση υπό τη νομοθεσία της Εσθονίας της πρόσβασης σε αυτούς τους συγκεκριμένους ιστότοπους παραβίαζε το δικαίωμά του να λαμβάνει πληροφορίες μέσω του Διαδικτύου και τον απέτρεπε από το να προβεί σε νομική αναζήτηση για δικαστική διαδικασία στην οποία εμπλεκόταν.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ (ελευθερία της έκφρασης)**. Έκρινε ότι η άρνηση παροχής πρόσβασης σε διαδικτυακούς ιστότοπους, οι οποίοι περιείχαν νομικές πληροφορίες, παραβίαζε το δικαίωμά του λάβει πληροφορίες. **Το Δικαστήριο σημείωσε ότι τα Κράτη Μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο στους φυλακισμένους. Όμως, έκρινε ότι αν ένα κράτος επιθυμούσε να παρέχει πρόσβαση στους φυλακισμένους, όπως στην περίπτωση της Εσθονίας, θα έπρεπε να τεκμηριώσει την απαγόρευση πρόσβασης σε συγκεκριμένους ιστότοπους.**

Υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης του αιτούντα, οι λόγοι για την άρνηση πρόσβασης στους εν λόγω διαδικτυακούς ιστότοπους, δηλαδή η ασφάλεια και το χρηματικό κόστος, δεν ήταν αρκετά για να δικαιολογήσουν την επέμβαση στο δικαίωμά του να λάβει πληροφορίες. Μάλιστα, οι αρχές είχαν ήδη πάρει μέτρα ασφαλείας για τη χρήση του Διαδικτύου από τους φυλακισμένους μέσω υπολογιστών, οι οποίοι είχαν ρυθμιστεί ειδικά για αυτό το σκοπό, και υπό την επίβλεψη των αρχών. Επίσης, οι αρχές

είχαν αναλάβει τα σχετικά έξοδα. Πράγματι, τα εθνικά δικαστήρια δεν είχαν προβεί σε λεπτομερή ανάλυση σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους ασφαλείας που θα μπορούσαν να προκύψουν από την πρόσβαση στους τρίτους αυτούς διαδικτυακούς ιστότοπους, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαχειριστές τους ήταν ένας διεθνής οργανισμός και το ίδιο το Κράτος.

Βλέπε επίσης: Jankovskis κατά Λιθουανίας, απόφαση της 17^{ης} Ιανουαρίου 2017

Magyar Tartalomsgazdálkodók Egyesülete και Index.hu Zrt κατά Ουγγαρίας

2 Φεβρουαρίου 2016

Η υπόθεση αυτή αφορούσε στην ευθύνη μίας αυτοδιαχειριζόμενης ένωσης για παρόχους διαδικτυακού περιεχομένου και μίας διαδικτυακής ειδησεογραφικής πλατφόρμας για χυδαία και προσβλητικά σχόλια μέσω του Διαδικτύου, τα οποία είχαν δημοσιευτεί στις ιστοσελίδες τους, μετά τη δημοσίευση μίας γνώμης, η οποία ασκούσε κριτική στις πρακτικές λειτουργίας δύο μεσιτικών ιστοσελίδων. Οι αιτούντες προσέφυγαν κατά των αποφάσεων των ουγγρικών δικαστηρίων εναντίον τους, οι οποίες τους είχαν αναγκάσει να μετριάσουν το περιεχόμενο των σχολίων που γίνονταν από τους αναγνώστες στις ιστοσελίδες τους, ισχυριζόμενοι ότι αυτό ήταν εναντίον της έννοιας της ελεύθερης έκφρασης στο Διαδίκτυο.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρχε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία της έκφρασης) της Σύμβασης**. Υπενθύμισε ιδίως ότι, **παρότι δε δημοσίευαν σχόλια με την παραδοσιακή έννοια, οι διαδικτυακές πλατφόρμες ειδήσεων, έπρεπε, καταρχήν, να αναλάβουν ευθύνες και καθήκοντα**. Παρόλ'αυτα, το Δικαστήριο θεώρησε ότι τα ουγγρικά δικαστήρια, κατά την απόφασή τους σχετικά με την έννοια της ευθύνης στην περίπτωση των αιτούντων, δεν είχαν σταθμίσει ορθά τα αντικρουόμενα δικαιώματα, ήτοι το δικαίωμα των αιτούντων στην ελευθερία της έκφρασης και το δικαίωμα των μεσιτικών ιστοσελίδων στο σεβασμό της εμπορικής τους φήμης. Συγκεκριμένα, οι ουγγρικές αρχές δέχτηκαν, χωρίς να προχωρήσουν σε περαιτέρω εξέταση, ότι τα σχόλια ήταν παράνομα, καθώς έβλαπταν τη φήμη των μεσιτικών ιστοσελίδων.

Dallas κατά Ηνωμένου Βασιλείου

11 Φεβρουαρίου 2016

Η υπόθεση αφορούσε στην καταδίκη του αιτούντα για ασέβεια προς το δικαστήριο ως αποτέλεσμα της έρευνάς της μέσω του Διαδικτύου σχετικά με την ποινική υπόθεση, στην οποία ήταν ένορκος. Ο αιτών κατήγγειλε ότι το έγκλημα της ασέβειας προς το δικαστήριο στο Αγγλοσαξονικό δίκαιο (common law) δεν ήταν ξεκάθαρο.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 7 (καμία ποινή χωρίς νόμο) της Σύμβασης**. Συγκεκριμένα, έκρινε ότι η αξιολόγηση για ασέβεια προς το δικαστήριο στην περίπτωσή της ήταν προσβάσιμη και μπορούσε να προβλεφθεί. **Η νομοπαρασκευαστική λειτουργία των δικαστηρίων είχε παραμείνει εντός λογικών πλαισίων και η απόφαση στην περίπτωση της μπορούσε να θεωρηθεί ένα βήμα στη σταδιακή αποσαφήνιση των κανόνων της ποινικής ευθύνης για ασέβεια προς το δικαστήριο μέσω της δικαστικής ερμηνείας**. Οποιαδήποτε εξέλιξη στη νομοθεσία ήταν συνεπής με την έννοια του εγκλήματος και θα μπορούσε να έχει προβλεφθεί.

Pihl κατά Σουηδίας

7 Φεβρουαρίου 2017 (απόφαση σχετικά με το παραδεκτό)

Ένα δυσφημιστικό σχόλιο είχε δημοσιευτεί ανώνυμα σε ένα blog κατά του αιτούντα. Ο τελευταίος έκανε αγωγή ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων κατά της μικρής μη κερδοσκοπικής οργάνωσης, η οποία διαχειριζόταν το blog, ισχυριζόμενος ότι πρέπει να καταστεί υπεύθυνη για το σχόλιο αυτό από κάποιον τρίτο. Η αγωγή απορρίφθηκε από τα σουηδικά δικαστήρια και τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Ο αιτών κατήγγειλε ότι, μην καθιστώντας την οργάνωση υπεύθυνη, οι αρχές δεν είχαν σεβαστεί τη φήμη του και είχαν παραβιάσει το δικαίωμά του για σεβασμό της προσωπικής του ζωής.

Το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση ως απαράδεκτη λόγω πρόδηλης αβασιμότητας. Σημείωσε ιδίως ότι σε τέτοιες περιπτώσεις, πρέπει να υπάρξει στάθμιση ανάμεσα στο δικαίωμα ενός ιδιώτη για σεβασμό της προσωπικής του ζωής και στο δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης που απολάμβανε ένας ιδιώτης ή μία ομάδα η οποία διαχειριζόταν μία διαδικτυακή πλατφόρμα. Υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι εθνικές αρχές είχαν σταθμίσει ορθά κατά την άρνηση τους να καταστήσουν την οργάνωση υπεύθυνη για το ανώνυμο σχόλιο. Συγκεκριμένα, αυτό συνέβαινε επειδή παρότι το σχόλιο ήταν προσβλητικό, δεν ισοδυναμούσε με λόγο μίσους ή παρότρυνση σε βία. Επίσης, είχε δημοσιευτεί σε ένα μικρό blog, το οποίο διαχειριζόταν μία μικρή μη κερδοσκοπική οργάνωση και είχε διαγραφεί την αμέσως επόμενη ημέρα από την καταγγελία του αιτούντα. Τέλος, είχε υπάρξει στο blog για μόλις εννέα ημέρες.

Bărbulescu κατά Ρουμανίας

5 Σεπτεμβρίου 2017 (Τμήμα Μείζονος Συνθέσεως)

Αυτή η υπόθεση αφορούσε στην **απόφαση μίας ιδιωτικής εταιρείας να απολύσει έναν υπάλληλο – τον αιτούντα- κατόπιν παρακολούθησης των ηλεκτρονικών του επικοινωνιών και εκτίμησης των περιεχομένων τους**. Ο αιτών ισχυρίστηκε ότι η απόφαση του εργοδότη του βασίστηκε σε παραβίαση της προσωπικής του ζωής και ότι τα εθνικά δικαστήρια είχαν αποτύχει να προστατεύσουν το δικαίωμά του στο σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και της επικοινωνίας του.

Το Τμήμα Μείζονος Συνθέσεως αποφάσισε, με έντεκα ψήφους υπέρ και έξι κατά, ότι **υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ**. Έκρινε ότι οι Ρουμάνικες αρχές δεν είχαν προστατεύσει προσηκόντως το δικαίωμα του αιτούντος στο σεβασμό της προσωπικής ζωής και της επικοινωνίας του. Είχαν συνεπώς αποτύχει να εξασφαλίσουν μία δίκαιη ισορροπία μεταξύ των διακυβευόμενων συμφερόντων. Συγκεκριμένα, τα εθνικά δικαστήρια είχαν αποτύχει να αποφασίσουν αν ο αιτών είχε λάβει **προηγούμενη ειδοποίηση** από τον εργοδότη του σχετικά με την πιθανότητα παρακολούθησης των επικοινωνιών του. Επίσης, δεν είχαν λάβει υπόψη τους το γεγονός ότι **δεν είχε ενημερωθεί σχετικά με τη φύση ή την έκταση της παρακολούθησης ή για το βαθμό παραβίασης της προσωπικής του ζωής και επικοινωνίας**. Ακόμη, τα εθνικά δικαστήρια είχαν αποτύχει να εκθέσουν, πρώτον, τους ακριβείς λόγους, οι οποίοι δικαιολογούσαν την εισαγωγή μέτρων παρακολούθησης, δεύτερον, αν ο εργοδότης μπορούσε να χρησιμοποιήσει μέτρα τα οποία θα παραβίαζαν σε μικρότερο βαθμό την προσωπική ζωή και την επικοινωνία του αιτούντος και, τρίτον, αν οι επικοινωνίες του μπορούσαν να ελεγχθούν εν αγνοία του.

Εκκρεμούσες αιτήσεις

M.L. κατά Γερμανίας και W.W. κατά Γερμανίας (αριθμοί αιτήσεων 60798/10 και 65599/10)

Οι προσφυγές κοινοποιήθηκαν στη γερμανική κυβέρνηση στις 29 Νοεμβρίου 2012

Η υπόθεση αυτή αφορά στην άρνηση του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου να απαγορεύσει σε τρία διαφορετικά μέσα να συνεχίσουν να επιτρέπουν στους χρήστες του Διαδικτύου να συνεχίσουν να βλέπουν φακέλους που αφορούσαν στην καταδίκη των αιτούντων για την ανθρωποκτονία ενός γνωστού ηθοποιού και στους οποίους αναφέρονταν τα πλήρη ονόματά τους. Οι αιτούντες, οι οποίοι αποφυλακίστηκαν το 2007 και το 2008 αντίστοιχα, καταγγέλλουν ότι αντιμετώπισαν ξανά ποινικές διώξεις σε ένα χρονικό διάστημα κατά το οποίο είχαν αποφυλακιστεί και προσπαθούσαν να επανενταχθούν στην κοινωνία.

Το Δικαστήριο ειδοποίησε τη γερμανική κυβέρνηση για την προσφυγή και έθεσε ερωτήματα στα μέρη σχετικά με το άρθρο 8 (δικαίωμα σεβασμού στην προσωπική ζωή) της Σύμβασης.

Kharitonov κατά Ρωσίας (αριθμός αίτησης 10795/14)

Η προσφυγή κοινοποιήθηκε στη Ρωσική κυβέρνηση στις 27 Απριλίου 2017

Ο αιτών ισχυρίζεται ότι η απαγόρευση πρόσβασης σε μία ιστοσελίδα τρίτου μέρους, η οποία βρίσκεται στην ίδια διεύθυνση IP με τη δική του, είχε το δυσανάλογο αποτέλεσμα να απαγορεύσει την πρόσβαση στην ιστοσελίδα του.

Το Δικαστήριο ειδοποίησε τη Ρωσική κυβέρνηση για την προσφυγή και έθεσε ερωτήματα στα μέρη σύμφωνα με τα άρθρα 10 (ελευθερία έκφρασης) και 13 (δικαίωμα δικαστικής προσφυγής) της Συνθήκης.

Kablis κατά Ρωσίας (αριθμός αίτησης 59663/17)

Η προσφυγή κοινοποιήθηκε στη Ρωσική κυβέρνηση στις 8 Σεπτεμβρίου 2017

Η υπόθεση αυτή αφορά σε καταγγελία του προσφεύγοντα σχετικά με την απαγόρευση πρόσβασης στο λογαριασμό του VKontakte και σε τρία άρθρα στο blog του.

Το Δικαστήριο κοινοποίησε την αίτηση στη Ρωσική κυβέρνηση και έθεσε ερωτήματα στα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 10 (ελευθερία της έκφρασης) της Συνθήκης.

SIA AKKA/LAA κατά Λετονίας

12 Ιουλίου 2016

Η υπόθεση αυτή αφορούσε σε μία καταγγελία για περιορισμό στα πνευματικά δικαιώματα των συνθετών ενός μουσικού έργου. Η αιτούσα, μία οργάνωση υπεύθυνη για τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων των μουσικών έργων ενός μεγάλου αριθμού Λετονών και διεθνών δημιουργών, κατήγγειλε ότι οι αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων, οι οποίες υποχρέωναν την αιτούσα οργάνωση και δύο εταιρείες ραδιοφώνου να έρθουν σε συμφωνία σχετικά με τις άδειες των έργων και να θέσουν ένα εύλογο ποσοστό δικαιωμάτων εκμετάλλευσης, περιόριζαν τα αποκλειστικά δικαιώματα των συνθετών, τους οποίους εκπροσωπούσαν, να συνάψουν ελεύθερα συμβάσεις για τα δικαιώματα χρήσης των μουσικών τους έργων.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 1 (προστασία της ιδιοκτησίας) του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης και επίσης δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 παράγραφος 1 (δικαίωμα στη δίκαιη δίκη) της Σύμβασης**. Συγκεκριμένα, έκρινε ότι οι λετονικές αρχές είχαν σταθμίσει ορθά το δημόσιο συμφέρον (δηλαδή το συμφέρον των ραδιοφωνικών εταιρειών να λάβουν άδεια, η οποία θα τους επέτρεπε να μεταδώσουν νόμιμα έργα, καθώς και το συμφέρον του κοινού να αποκτήσει πρόσβαση σε μουσικά έργα) και τα δικαιώματα της αιτούσας οργάνωσης να λάβει δίκαιη αποζημίωση για τη χρήση των μουσικών έργων. Πράγματι, η προσπάθεια στάθμισης διαφαινόταν στις αποφάσεις τους, οι οποίες είχαν σημειώσει ότι τα προστατευόμενα έργα μεταδίδονταν χωρίς έγκυρη άδεια για ένα εκτεταμένο χρονικό διάστημα και ότι αυτή η κατάσταση οφειλόταν ως ένα βαθμό στην περιορισμένη δυνατότητα της αιτούσας οργάνωσης να συμμετέχει σε διαπραγματεύσεις με τις ραδιοφωνικές εταιρείες.

Επικοινωνίες μέσω ασυρμάτου

Brambilla και άλλοι κατά Ιταλίας

23 Ιουνίου 2016

Αυτή η υπόθεση αφορούσε στην καταδίκη τριών δημοσιογράφων, οι οποίοι υπέκλεψαν επικοινωνίες μέσω ασυρμάτου μεταξύ μελών των *carabinieri*, ενός στρατιωτικού σώματος με αστυνομικές αρμοδιότητες στην Ιταλία, με σκοπό να φτάνουν γρήγορα σε τόπους εγκλημάτων και να γράφουν για τα εγκλήματα στην τοπική εφημερίδα.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ (ελευθερία της έκφρασης)**. Υπογραμμίζοντας την έννοια της υπεύθυνης δημοσιογραφίας και σημειώνοντας ότι οι αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων ήταν προσηκόντως αιτιολογημένες και είχαν επικεντρωθεί στην ανάγκη προστασίας της εθνικής ασφάλειας και στην αποτροπή εγκλημάτων και αναταραχών, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα ιταλικά δικαστήρια είχαν κάνει μία ορθή διάκριση μεταξύ από τη μία πλευρά του καθήκοντος των τριών δημοσιογράφων να συμμορφωθούν με το εθνικό δίκαιο, το οποίο απαγόρευε σε γενικές γραμμές την υποκλοπή από οποιονδήποτε επικοινωνιών που δεν απευθύνονταν σε αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών μεταξύ των σωμάτων επιβολής του νόμου, και από την άλλη, την επιδίωξη των δημοσιογραφικών τους δραστηριοτήτων, η οποία δεν περιοριζόταν αυτή καθαυτή. Το Δικαστήριο επίσης σημείωσε ότι οι ποινές που είχαν επιβάλλει τα εθνικά δικαστήρια, δηλαδή η κατάσχεση του εξοπλισμού και η επιβολή ποινών εγκλεισμού, δεν ήταν δυσανάλογες, καθώς οι ποινές των τριών δημοσιογράφων είχαν ανασταλεί και οι αρχές δεν τους είχαν απαγορεύσει να ενημερώνουν το κοινό για τυχόν νέες ειδήσεις.

Δορυφορικό Πιάτο

Kurshid Mustafa και Tarzibachi κατά Σουηδίας

16 Δεκεμβρίου 2008

Η υπόθεση αυτή αφορούσε σε μία δικαστική απόφαση σχετικά με τη μη επέκταση ενός συμφωνητικού μίσθωσης για ιδιωτική χρήση, εξαιτίας της άρνησης των μισθωτών, ενός παντρεμένου ζευγαριού Ιρακινής καταγωγής με τρία ανήλικα παιδιά, να αφαιρέσουν ένα δορυφορικό πιάτο, το οποίο χρησιμοποιούνταν για τη λήψη τηλεοπτικών προγραμμάτων από τη χώρα καταγωγής τους. Ο ιδιοκτήτης του ακινήτου πρότεινε στους μισθωτές να παραμείνουν στο ακίνητο, υπό τον όρο να συμφωνούσαν να αφαιρέσουν το δορυφορικό πιάτο. Οι μισθωτές αρνήθηκαν και αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το ακίνητο. Οι αιτούντες ισχυρίστηκαν ότι είχε γίνει παραβίαση της ελευθερίας τους να λαμβάνουν πληροφορίες.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι **υπήρχε παραβίαση του άρθρου 10 (ελευθερία έκφρασης – ελευθερία λήψης πληροφοριών) της Σύμβασης**. Παρατήρησε ότι το δορυφορικό πιάτο επέτρεπε στους αιτούντες και στα παιδιά τους να λαμβάνουν τηλεοπτικά προγράμματα στα Αραβικά και στα Φαρσί από τη χώρα και την περιοχή καταγωγής τους. **Οι πληροφορίες αυτές – οι οποίες περιείχαν πολιτικές και κοινωνικές ειδήσεις και, εξίσου σημαντικά, πολιτιστική έκφραση και ψυχαγωγία – ήταν ιδιάζουσας σημασίας για αυτούς ως οικογένεια μεταναστών, η οποία ήθελε να διατηρήσει επαφή με την κουλτούρα και τη γλώσσα της χώρας καταγωγής της.** Δεν είχε

υποστηριχθεί ότι οι αιτούντες είχαν κάποιο άλλο μέσο για τη λήψη τέτοιων προγραμμάτων κατά τον κρίσιμο χρόνο ή ότι θα μπορούσαν να έχουν τοποθετήσει αλλού το δορυφορικό πιάτο. Ούτε θα μπορούσαν οι ειδήσεις που μεταδίδονταν μέσω ξένων εφημερίδων και ραδιοφώνων να εξισωθούν σε καμία περίπτωση με τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες μέσω των τηλεοπτικών μεταδόσεων. Οι ανησυχίες του ιδιοκτήτη για την ασφάλεια είχαν εξεταστεί από τα εθνικά δικαστήρια, τα οποία είχαν καταλήξει στο ότι η εγκατάσταση δε δημιουργούσε κανένα κίνδυνο για την ασφάλεια. Επίσης, το γεγονός ότι οι αιτούντες είχαν εξωθεί από το σπίτι τους μαζί με τα τρία παιδιά τους ήταν μέτρο δυσανάλογο με τον επιδιωκόμενο σκοπό.